

Aplikovaná informatika v archeologii I.

vyučující: Petr Květina

zkratka FIS: QUAPINA 1

---

anotace:

Cílem kurzu je seznámit studenty se základy aplikované informatiky v archeologii. Výuka se soustředí na vysvětlení povahy a podstaty archeologických dat a s tím souvisejícího počítačového zpracování. Posluchači jsou seznámeni s problematikou formalizovaných popisných systémů, vytvářením relačních databází, analyzování dat v tabulkových procesorech a statistických programech. Velká pozornost je věnována využití GIS technologií v archeologii včetně praktických cvičení.

atestace:

Předpokladem pro získání atestace je aktivní účast na seminářích (povoleny jsou dvě neomluvené absence) a zvládnutí závěrečného testu, který spočívá ve statistické a prostorové analýze archeologických dat.

softwarové nároky:

MS Access, MS Excel, MS Power Point, ArcGIS

osnova:

- Archeologie a počítače. Archeologická data a jejich automatizované zpracování.
- Databáze a kartotéky, tabulkové procesory (MS Access a Excel).
- Databáze v archeologii (evidenční a analytické databáze, relační databáze).
- Základy popisné a analytické statistiky v archeologii (MS Excel).
- Prostorová data a GIS (ArcGIS).
- GIS v archeologii.
- Zpracování souboru archeologických dat a prezentace výsledků.

Literatura QUAPINA I

Základní literatura

- Hendl, J. 2006: *Přehled statistických metod zpracování dat. Analýza a metaanalýza dat*. Praha: Portál.
- Kuna, M. – Křivánková, D. – Krušinová, L. 1995: *Archiv 2.0. Systém archeologické databáze Čech*. Praha: Archeologický ústav.
- Macháček, J. (ed.) 2008: *Počítačová podpora v archeologii 2*. Brno - Praha - Plzeň: Ústav archeologie a muzeologie MU Brno, Archeologický ústav AV ČR Praha, Katedra archeologie ZU v Plzni.
- Macháček, J. (ed.) 1997: *Počítačová podpora v archeologii 1*. Brno: Ústav archeologie a muzeologie MU.
- Konečný, M.: Geografické informační systémy, 115-142.
  - Kučera, M. – Macháček, J.: Teorie a praxe zpracování archeologických výzkumů s pomocí prostředků GIS/LIS, 145-166.
  - Weber, Z.: Statistická analýza archeologických dat, 197-214.
- Neustupný, E. 2007: *Metoda archeologie*. Plzeň: Aleš Čeněk.
- Pavlu, I. 1977: K metodice analýzy sídlišť s lineární keramikou. *Památky archeologické* 68, 5-55. – hlavně strany 39-44.
- Riordan, R. M. 2000: *Vytváříme relační databázové aplikace*. Praha: Computer Press.

Výběrová literatura

- Květina, P. - Pavlu, I. 2007: *Neolitické sídliště v Bylanech - základní databáze*. Praha: Archeologický ústav.
- Lock, G. 2003: *Using computers in archaeology: Towards Virtual Pasts*. London: Routledge.
- Macháček, J. 2001: *Studie k velkomoravské keramice. Metody, analýzy a syntézy, modely*. Brno: Masarykova univerzita.
- Macháček, J. 2002: *Břeclav - Pohansko V. Sídlištní aglomerace v lesní školce. Digitální katalog archeologických pramenů*. Brno: Masarykova univerzita.
- Neustupný, E. (ed.) 1998: *Space in Prehistoric Bohemia*. Praha: Archeologický ústav.
v češtině na: <http://kar.zcu.cz/clanky.htm>
- Dreslerová, D.: The Říčany area: Field walking and GIS in the study of settlement history, 116-128.
  - Neustupný, E. – Venclová, N.: The Loděnice region in Prehistoric times, 84-105.
- Neustupný, E. (ed.) 2003: *Příspěvky k prostorové archeologii 1*. Plzeň: Katedra archeologie ZU.
- výběrově materiály z <http://www.byliny.com/texty.html>